

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II –ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

2. Кондратова Н.О. Проблеми адаптації студентів ВНЗ: зміст, форми, психологічна специфіка // Психологія: зб. наук. праць. Вип. 2. - К.: НПУ. - 1999. - С. 189-196.
3. Скрипник В. Особливості перебігу та само сприйняття соціально-психологічної адаптації студентів-першокурсників // Психологія і суспільство. - 2005. - № 2. - С. 87-93.
4. Барко В.І., Шаповалов О.В., Панок В.Г. Психологічна діагностика // Практична психологія та соціальна робота. - 1998. - № 9. - С.27-30.
5. Мамаєв Л.М., Дегтярьова Л.М., Добрик Л.О. Адаптація студентів-випускників ліцею в умовах вузу // Нові технології навчання. н.-м. зб. - Вип. 16. - К, 1996. - С. 82-85.

ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

С.А. Дмитрашко

Дистанційне навчання ґрунтується на ідеї відкритої освіти. Воно носить інтерактивний характер взаємодії викладача і студента, змінює авторитарну модель традиційної педагогіки на сучасну координуючу, підтримує самостійну роботу студента. До проблем дистанційного навчання можемо віднести психологічні особливості організації навчання у комп'ютерному освітньому просторі.

Дистанційне навчання - це новітня педагогічна технологія, яка використовує інформаційний простір для комунікації між викладачем - студентом, але також робить можливою комунікацію між студентами (полілог, чат) і запроваджує нову комунікацію між студентами та інформацією. Виникає ситуація, в якій взаємодіють люди, знання, технології, техніка, тому треба враховувати багато факторів в організації навчання. У традиційній моделі джерелом і інтерпретатором знань виступає викладач, то тепер джерелом інформації стають бази даних; координатором - викладач; інтерпретатором - студент. Віртуальний освітній простір суб'єкта відображає взаємозв'язок всіх сфер особистості: інтелектуальної, емоційної, ціннісно-смислової, поведінкової та ін. [1]. Викладач стає посередником між студентом і навчальним матеріалом, а не єдиним джерелом знань. Викладачеві важливо організувати роботу, тобто сформулювати тему, допомогти взаємодії групи та бути ментором, наставником у вирішенні складних питань.

Перед викладачем з'являються нові виклики, адже навчальний процес буде ефективним тільки у випадку створення необхідних умов. Сучасні творчі викладачі вивчають телекомунікаційний освітній простір, створюють технологічні моделі ефективного навчання; досліджують необхідні умови адаптації студентів до дистанційного навчання. Створення сприятливого психологічного клімату, врахування показників когнітивного розвитку, особливостей темпераменту і характеру є важливим фактором в організації

умов навчання. Традиційна освіта передбачає прямий контроль в процесі навчання, тоді як у віртуальному навчанні важко, а інколи неможливо, спостерігати за реакціями студентів (потрібна програма Skype тощо).

Для викладання соціально-гуманітарних предметів важливою є особистість самого викладача, перехід від передачі знань до менторства, наставництва, здатність до рефлексії щодо передачі інформації і можливості її сприйняття. Викладачі мусять навчити студентів працювати з інформацією, уміти її верифікувати, перевіряти факти і, одночасно, розуміти, що сучасна реальність є множинною. У зворотному зв'язку виникає проблема ідентифікації студентів. Важливим є уміння поводитись в умовах віртуального простору, враховуючи етикет у мережі.

Дистанційне навчання стає корисною платформою проведення «ділових ігор», «рольових ігор», застосування метода кейсів тощо в процесі засвоєння соціогуманітарних дисциплін. Навички, набуті в «ділових іграх», можна переносити у дійсність. Так, у політології, цілком можливо застосування ігрових виборчих кампаній, що дозволить студентам знати і розуміти моделі поведінки виборців та представників виборчих комісій. Психологія як наука і академічна дисципліна дистанційного модуля навчить правильній комунікації, адже важливо розуміти один одного. У традиційній освіті навчання є синхронним, тоді як в віртуальній освіті навчання є асинхронним, відповідно, психологія може допомогти зрозуміти власну мотивацію та ефективно само організуватися, розподіляючи заняття протягом доби. Студентство - це активний період життя, тому молодь часто поєднує віртуальне і реальне спілкування, тому важливо пояснювати правила соціальної перцепції, оскільки, не завжди, можна сховатися за екранним «аватаром». Якщо враховувати професійні компетентності, то дистанційне навчання є гарною школою для виховання навичок менеджменту: часу, розподілу обов'язків, організації взаємодії групи в чаті при обговоренні теми чи, навіть, «ділової гри» щодо керівництва колективами.

В організації дистанційного навчання треба враховувати особливості, такі як: основні канали сприйняття інформації - візуальні чи аудіальні, кінестетичні чи дискретні; підготовленість до спілкування з комп'ютером, оскільки він вимагає уміння точно і грамотно формулювати теми, завдання, повідомлення. Запропоновані завдання краще рекомендувати з врахуванням психологічних особливостей студентів, щоб вони мали вибір для розкриття здібностей. Відповідно, диференційовані роботи є необхідною умовою дистанційного навчання. Наприклад, холерики та сангвініки добре сприймають інтерактивні завдання, тоді як меланхоліки потребують педагогічного супроводу [2, с. 146]. Все вписується в основний контекст, що сучасна людина живе в новому психологічному середовищі, буде адаптувати свої когнітивні здібності до віртуального середовища, що стало ще однією сферою життєдіяльності людини.

Отже, дистанційне навчання є гнучким, синхронним, модульним, прагматичним, далекодієним освітнім процесом. Воно є прикладом конвергенції технічних і гуманітарних наук, тому існує актуальність дослідження психолого-педагогічних аспектів навчального процесу у дистанційному модулі.

Література

1. Lukashenko I. Psychological Aspects of Learning in Virtual Space / I. Lukashenko, O. Lutsenko // Visnik V. N. Karazin Kharkiv National University, A Series of Psychology. - 2016. - N. 60. - P. 40 - 43.
2. Фальштинська Ю. В. Методологічні та психологічні проблеми використання інформаційно-комунікаційних технологій у дистанційному навчанні // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2016. С. 143-148.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІН «ТЕХНОЛОГІЯ ГАЛУЗІ», «ЗАГАЛЬНА ТЕХНОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ ГАЛУЗІ», «ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ТОВАРІВ», «ТЕХНОЛОГІЯ ПЕРЕРОБКИ ВТОРИННОЇ СИРОВИНИ»

Я.Г. Верхівкер, О.М. Мирошніченко, Т.І. Нікітчина, Т.А. Манолі

Впровадження інтерактивних форм навчання - одне з найважливіших напрямків вдосконалення підготовки студентів в сучасному вищому навчальному закладі. Інтерактивний («Inter» - це взаємний, «act» - діяти) - означає взаємодіяти, перебувати в режимі бесіди, діалогу з будь-ким. Іншими словами, інтерактивне навчання - це, перш за все, діалогове навчання, в ході якого здійснюється взаємодія між студентом і викладачем, між самими студентами. Завданнями інтерактивних форм навчання є: пробудження у учнів інтересу; ефективне засвоєння навчального матеріалу; самостійний пошук студентами шляхів рішення поставленої задачі та інші. Інтерактивна освіта повинна бути органічно пов'язана з традиційним викладанням лекцій, практичних і семінарських занять, яка дозволить посилити їх максимальне сприйняття.

Для викладання лекційних курсів, практичних робіт з дисциплін зі спеціальністю викладачем можуть бути використані наступні інтерактивні форми: круглий стіл (дискусія, дебати); мозковий штурм (брейнсторм, мозкова атака); ділові та рольові ігри; case-study (аналіз конкретних ситуацій, ситуаційний аналіз); майстер клас. В ході підготовки занять на основі інтерактивних форм навчання перед викладачем відкривається можливість поєднувати кілька методів навчання для вирішення проблеми, що, безсумнівно, сприяє кращому осмисленню студентами навчального матеріалу. Принципи роботи на інтерактивному занятті: заняття - НЕ лекція, а спільна праця; всі

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.**Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.**Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.**Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.**Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.**Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.**Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.**Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.**Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.**Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Проблеми кадрового забезпечення спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»	
І.І. Савенко, І.О. Седікова	326
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників як необхідна складова професійного розвитку	
В.М. Лисюк, В.І. Булюк, В.В. Пуга	329
Використання освітніх інтернет ресурсів у професійній діяльності викладача вищого навчального закладу	
Ю.Г. Лобода	332
Методика, як область практичної діяльності викладача	
Г.А. Шевченко, Ю.М. Мельник	335
Забезпечення конкурентоспроможності науково-педагогічних працівників як умова для сталого підвищення якості освітнього процесу ЗВО	
О.П. Бодик	336
Управління самоосвітою науково-педагогічних працівників ВНЗ	
І.А. Осадча	339
Оптимальна модель вищої освіти в Україні в умовах глобалізації ринку освітніх послуг	
Л.А. Бахчиванжи, О.В. Євтушок, Р.Р. Значек	342
Перспективи E-LEARNING як моделі здобуття вищої освіти	
Т.В. Стрікаленко	345
Дуальна освіта для технологів на профільних підприємствах галузі України	
Л.В. Агунова, О.М. Савінок	346
Партнерство науки і бізнесу: необхідність або умовність?	
Н.М. Поварова	348
Проектне навчання	
В.Г. Бондаренко, І.В. Глинська	350
Особливості адаптації та формування навичків самоприйняття студентів-першокурсників у закладах вищої освіти	
С.С. Орлова, Л.К. Овсянникова	352
Гуманітарні аспекти дистанційного навчання	
С.А. Дмитрашко	354
Використання інтерактивних форм навчання при підготовки студентів з дисциплін «Технологія галузі», «Загальна технологія та технологія галузі», «Технологія виробництва товарів», «Технологія переробки вторинної сировини»	
Я.Г. Верхівкер, О.М. Мирошніченко, Т.І. Нікітчина, Т.А. Манолі	356
Форми організації самостійної роботи з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність»	
Ю.О. Бровкіна	357
Застосування технології дистанційного навчання MOODLE для стимулювання активної участі студентів у навчальному процесі	
І.Г. Кривоногова	358
Використання інтернет-ресурсів у викладанні економічних дисциплін	
Т.В. Свистун	360